

ТКАЧОВ М.М.

ПРАВОВІ ЗАСАДИ ІННОВАЦІЙНОГО РОЗВИТКУ МАЛОГО БІЗНЕСУ

На сучасному етапі розвитку економіки нашої країни наукові знання, інформація професійний, науковий та культурний потенціал суспільства, що складають його інтелектуальні ресурси, визначають структуру національної економіки, якість товарів, що виробляються, ефективність функціонування національного господарства. Процеси інтелектуалізації виробничих процесів, ускладнення систем управління підприємствами та організаціями нагально потребують адекватного аналізу змісту та сутності поняття інтелектуальних ресурсів та інтелектуального капіталу, які в цей час становляться основним ресурсом виробництва. Специфічний економічний зміст цих понять надає підвищену актуальність та значущість проблемам комерціалізації об'єктів інтелектуальної власності як особливим виробничим активам сучасного підприємства.

В умовах трансформації українського суспільства та становлення інноваційної економіки основними факторами соціально-економічного розвитку стає науково-технічний прогрес, широке розповсюдження та використання інновацій, підвищення ролі і масштабів освоєння об'єктів інтелектуальної власності. Разом з тим, слід відмітити, що українська економіка ще недостатньо сприймає досягнення науково-технічного прогресу і значний науково-технічний потенціал, яким володіє наша країна, не використовується належним чином. Виходячи з цього, стратегічним завданням розвитку економіки України і підвищення її конкурентноздатності є формування ефективного механізму створення, правової охорони та втягнення в господарський обіг результатів інтелектуальної діяльності в сфері науки і технологій.

Серед факторів, які найбільшим чином впливають на ефективність інноваційної діяльності на промислових підприємствах слід виділити наступні: правове забезпечення; нормативно-методичне забезпечення; фінансове і матеріальне забезпечення; інформаційне забезпечення і статистика інновацій. Підсистема правового забезпечення системи інноваційного менеджменту має, на наш погляд, найбільш впливове значення

на кінцеві результати його використання. До цієї підсистеми ми пропонуємо віднести:

- правові акти загальноєкономічного характеру щодо: розвитку підприємництва; інвестиційної та інноваційної діяльності; фінансової, кредитної, податкової політики; регулювання зовнішньоекономічної діяльності;

- функціональні або системні закони і нормативні акти щодо стандартизації; метрології; сертифікації товарів та послуг; захисту прав споживачів; управління якістю товарів; безпеки товарів; безпеки і охорони праці;

- закони і нормативні акти щодо ресурсозбереження, соціального розвитку колективів, охорони довкілля;

- правове регулювання створення і функціонування малого підприємства.

Матеріально - уречевлену основу інтелектуальної власності складає результат зусиль творця інтелектуального продукту у формі:

- наукових відкриттів і винаходів;
- результатів НДіДКР, технологічних, проектно-конструкторських робіт;
- зразків нової продукції, техніки, матеріалів, а також нових науково-виробничих послуг;
- оригінальних консалтингових послуг у різних сферах;
- нових технологій;
- знаків походження, торгових марок і знаків, знаків обслуговування.

Міжнародне регулювання прав інтелектуальної власності в ході інноваційної діяльності забезпечується наступними документами, які мають міжнародний статус: Паризька Конвенція з охорони прав промислової власності, укладена 20 березня 1883р у Парижі, останній перегляд у Стокгольмі 14 липня 1967р. одночасно з укладенням Конвенції про створення Всесвітньої організації інтелектуальної власності (Паризька конвенція 1967р); Бернська конвенція про захист творів літератури та мистецтва та Паризький акт цієї Конвенції від 24 липня 1971р. (Бернська Конвенція 1971р.); Міжнародна конвенція про захист прав виконавців, виробників фонограм та радіомовних організацій від 26 жовтня 1961р., м. Рим (Римська конвенція); Угода про інтелектуальну власність стосовно інтегральних схем, 26 травня 1989р., м. Вашингтон (угода ІВІМ); угода про торговельні аспекти прав інтелектуальної власності (Угода ТРІПС), підписана в ході Уругвайського раунду ГАТТ.

